

8. Bevis- og efterforskningsmæssige spørgsmål

I lovudkastets bemærkninger er det anført, at den foreslåede regulering må antages at kunne få en præventiv betydning, navnlig i forbindelse med den forebyggende oplysningsindsats over for de berørte befolkningsgrupper her i landet.

Med hensyn til den praktiske gennemførelse af straffesager om omskæring foretaget i udlandet anføres det, at det må forventes, at der ofte vil være bevismæssige problemer, bl.a. fordi den fornødne oplysning af sagerne i en række tilfælde – ud over forklaringen fra den omskærte pige – vil afhænge af bistand fra politiet i det land, hvor omskæringen er foretaget. Det tilføjes, at det i praksis formentlig vil kunne være forbundet med ikke ubetydelige vanskeligheder at opnå en sådan bistand vedrørende forhold, som ikke er strafbare efter det pågældende lands lovgivning.

Jurisdiktionsudvalget kan tilslutte sig det anførte om de bevis- og efterforskningsmæssige vanskeligheder, som disse sager vil kunne give anledning til.

Hertil kommer, at det er en forudsætning for, at der overhovedet kan indledes en politimæssig efterforskning, at politiet bliver bekendt med, at der har fundet en omskæring sted.

Jurisdiktionsudvalget har ikke kendskab til sager, hvor der er indledt efterforskning i sager om kvindelig omskæring, og dermed heller ikke til tilfælde, hvor sager har måttet opgives på grund af manglende dansk straffemyndighed.

Det er udvalgets vurdering, at en gennemførelse af det foreliggende forslag næppe vil føre til, at et større antal sager om kvindelig omskæring vil komme til politiets kundskab, og i det omfang det måtte ske, må det forventes, at det vil være forbundet med betydelige vanskeligheder at efterforske sagerne og føre det til domfældelse fornødne bevis. Disse vanskeligheder vil kunne være særlig udtalte i tilfælde, hvor der er forløbet flere år, siden omskæringen blev foretaget.

9. Afsluttende bemærkninger

Med de foran anførte bemærkninger kan Jurisdiktionsudvalget tilslutte sig de foreslåede ændringer af straffelovens bestemmelser om dansk straffemyndighed. Særudtalelser fra to medlemmer af udvalget er optrykt nedenfor under pkt. 10.

Det skal fremhæves, at der efter Jurisdiktionsudvalgets opfattelse er tale om en midlertidig løsning, der har til formål allerede nu at sikre

dansk straffemyndighed i forhold til kvindelig omskæring, uanset hvor den er blevet foretaget.

Forslaget berører en række centrale jurisdiktionsprincipper. Som det er anført flere steder i udtalelsen, er der tale om spørgsmål, som udvalget mere indgående vil behandle i sit kommende arbejde. Det skal derfor fremhæves, at den her foreslåede isolerede ændring af jurisdiktionsbestemmelserne må forventes at blive »brudt op« og indarbejdet i de forslag til mere generelle jurisdiktionsløsninger, som udvalget på et senere tidspunkt vil fremkomme med.

10. Særudtalelser

10.1. Et medlem af udvalget (Gorm Toftegård Nielsen) har anført følgende:

Dette medlem er enig i, at Justitsministeriets lovforslag kan anvendes til at opnå den ønskede kriminalisering af herboende somaliers omskæring af deres døtre i afrikanske lande, hvor dette ikke er strafbart. Dette medlem finder imidlertid, at forslaget såvel ud fra en lovteknisk som en signalmæssig synsvinkel er mindre heldigt.

Efter forslaget skal der indføres en særlig bestemmelse i § 245 a specielt om fjernelse af kvindelige ydre kønsorganer. Strafferammen er den samme som efter den almindelige voldsbestemmelse i § 245. Alle – inklusive Justitsministeren – er enige om, at disse omskæringer er omfattet af § 245 om legemsbeskadigelse. Det er i klar modstrid med traditionen for dansk straffelovgivning at vedtage en bestemmelse om kriminalisering af et forhold, der allerede er klart strafbart, når lovgiver finder, at der skal gælde samme strafferamme. Desuden er det et uheldigt signal at lave en straffebestemmelse vendt mod én lille gruppe herhjemme, når realiteten er, at omskæring i dansk lovgivning klart er strafbart legemsangreb og legemsbeskadigelse.

Andet led i forslaget er en særregel om, at overtrædelse af § 245 a begået af danskere og personer med bopæl i Danmark kan straffes her, uanset om overtrædelsen er begået i et land, hvor det ikke er strafbart. Denne regel omfatter både forældre og andre, f.eks. bedsteforældre, der bor her.

Efter lov om forældremyndighed § 2, stk. 2, skal et barn »behandles med respekt for sin person og må ikke udsættes for legemlig afstraffelse eller anden krænkende behandling.« Denne regel gælder for forældre med bopæl i Danmark,